

REKENKAMERCOMMISSIE
WESTLAND

Jaarverslag 2006

Rekenkamercommissie Westland

Inhoudsopgave

- 1. Inleiding**
- 2. Doel en inrichting rekenkamerfunctie**
 - 2.1 Samenstelling Rekenkamercommissie
 - 2.2 Doelstelling Rekenkamercommissie
- 3. Activiteiten 2006**
 - 3.1 Reglement van orde
 - 3.2 Onderzoek
 - 3.3 Cursus
 - 3.4 Totstandkoming onderzoeksprogramma 2007
 - 3.5 Vergaderingen
- 4. Financieel overzicht**
- 5. Nawoord**

1. Inleiding

Voor u ligt het eerste jaarverslag van de Rekenkamercommissie Westland (RKC Westland), waarin de werkzaamheden over de periode november 2005 t/m december 2006 zijn opgenomen. Volgens de Gemeentewet (artikel 185, lid 3) is de Rekenkamer(commissie) verplicht vóór 1 april een jaarverslag uit te brengen.

Het jaarverslag begint met de samenstelling van de RKC Westland. Ook wordt een toelichting gegeven op het doel van de commissie en haar werkzaamheden. Ingegaan wordt op de verordening en reglementen waar zij zich op baseert en er wordt een samenvatting gegeven van de (onderzoeks)activiteiten die de commissie in 2006 heeft uitgevoerd. Het jaarverslag sluit af met een financieel overzicht.

2. Doel en inrichting rekenkamerfunctie

2.1 Samenstelling Rekenkamercommissie Westland

De commissie is in november 2005 van start gegaan. De leden zijn benoemd in de raadsvergadering van 22 november 2005. De gemeentelijke Verordening op de rekenkamercommissie van de gemeente Westland vormt hiervoor de basis. Deze verordening is door de raad vastgesteld op 29 maart 2005.

In de gemeente Westland is sprake van een rekenkamercommissie bestaande uit raadsleden en externe leden. Vanaf de start van de RKC in november 2005 is de samenstelling als volgt:

Externe leden

mevr. drs. K. Meijer (voorzitter)
mevr. J.A. Brocke RA MGA
dhr. drs. R.R. Bouman RE RA

Raadsleden

mevr. mr. A.W. Bom-Lemstra
dhr. mr. J.A. Prins

ondersteuning

De rekenkamercommissie wordt secretariael en inhoudelijk ondersteund door een medewerker van de griffie. Tot zijn vertrek bij de gemeente Westland in mei 2006 was dat de raadsadviseur financiën dhr. T.A.M. Spillekom. Tot de komst van de nieuwe raadsadviseur financiën dhr. D. van Vliet in december 2006 verzorgden achtereenvolgens mevr. Y. Kleinjan en mevr. K.E. van Agteren, beiden commissiegriffier, tijdelijk de ondersteuning.

2.2 Doelstelling Rekenkamercommissie

Per 1 januari 2006 is iedere gemeente verplicht om een rekenkamer of een rekenkamercommissie te hebben. Deze verplichting vloeit voort uit de Wet dualisering Gemeentebestuur die per 7 maart 2002 van kracht is geworden. De RKC vindt haar wettelijke basis in de gemeentewet (art. 81o en de art. 182 t/m 185) en is ingesteld om onderzoek te verrichten naar de doelmatigheid en de doeltreffendheid van gemeentelijk beleid en beheer. De nieuwe Gemeentewet bepaalt dat de raad moet kiezen voor een rekenkamer volgens een vast model dat in de wet is vastgelegd (hierin is geen plaats voor raadsleden) of voor een rekenkamerfunctie waarbij de raad - binnen de wettelijke kaders - meer zelf invulling geeft aan de uitvoering van de taak.

In de gemeente Westland is voor de laatstgenoemde optie gekozen en is er een rekenkamercommissie geïnstalleerd, waarin ook raadsleden zitting hebben. Met de resultaten van rekenkameronderzoeken kan de gemeenteraad invulling geven aan zijn controlerende en kaderstellende taak ten aanzien van de uitvoering van het gemeentelijk beleid door het college van B&W. Naast versterking van de controle door de gemeenteraad zal rekenkamerwerk, mits periodiek en deskundig toegepast, leiden tot grotere transparantie van de gemeentelijke organisatie waar ook burgers baat bij hebben. De RKC Westland stelt zich tot doel om met haar onderzoeken een positieve bijdrage te leveren aan raad, college, ambtelijke organisatie en burgers. Mede gelet op de opbouwfase waarin de gemeente Westland vanaf de herindeling per 1 januari 2004 verkeert, ziet de RKC Westland zich **niet** als een afrekencommissie.

3. Activiteiten 2006

3.1 *Reglement van Orde*

De eerste maanden stonden in het teken van het opstarten van de commissie. Een belangrijk product in deze fase is het Reglement van Orde, door de RKC vastgesteld in haar vergadering van 19 april 2006. Daarnaast is in die periode een start gemaakt met het eerste onderzoek.

3.2 *Onderzoek*

januari - juni

De RKC Westland heeft op basis van een door haar uitgevoerde risicoanalyse besloten een onderzoek uit te voeren naar de programmabegroting 2006 – 2009 van de gemeente Westland. De programmabegroting is een belangrijk instrument voor de gemeenteraad voor de uitoefening van zijn kaderstellende en controlerende taak.

Het doel van het onderzoek was om te bezien of de programmabegroting in de huidige vorm meetbare prestatie-indicatoren bevat op basis waarvan de gemeenteraad zich een oordeel kan vormen over de realisatie van de doelstellingen. Het onderzoek moest een oordeel opleveren over de meetbaarheid van de sturingsinformatie die naar voren komt uit de begrotingsprogramma's. Met andere woorden, in hoeverre biedt de begroting de gemeenteraad de juiste informatie ten behoeve van zijn kaderstellende en controlerende rol.

De RKC Westland heeft besloten het onderzoek door een derde te laten uitvoeren. Eind mei is aan 5 bureaus gevraagd offerte uit te brengen. Na de presentaties op 20 juni 2006 van 3 geselecteerde bureaus heeft de RKC Ernst & Young Accountants gevraagd het onderzoek uit te voeren.

juli – december

In deze periode vond de uitvoering van het onderzoek plaats. De RKC heeft met haar onderzoek willen aansluiten bij de thema's die voor de gemeente Westland met name van belang zijn. Deze thema's zijn ontleend aan de door de gemeente geformuleerde missie. In deze missie staan de volgende drie thema's centraal, te weten:

- De Greenport als economische motor.
- De zogenaamde 'vereniging van dorpen' als middel om sociale cohesie en leefbaarheid van de gemeente en de dorpen daarbinnen te waarborgen.
- Een kwalitatief hoogwaardige dienstverlening 'dicht bij de burger'.

De RKC Westland heeft er voor gekozen de meest uitgewerkte van de drie hiervoor genoemde thema's, te weten de Greenport als economische motor, nadere aandacht te geven in haar onderzoek en te bezien in welke mate dit thema op dit moment in de begroting van de gemeente Westland is uitgewerkt.

Daarnaast had de RKC de wens om bij het beschouwen van de programmabegroting een redelijke afspiegeling te hanteren van alle programma's (omdat alle programma's beschouwen, gegeven de beperkte tijd, zou leiden tot geringe diepgang). Dit heeft ertoe geleid dat de volgende programma's zijn geselecteerd om nader te beschouwen in het onderzoek:

- Programma 2: veiligheid, handhaving en brandweezorg
- Programma 3: economische structuur
- Programma 5: bouwgrond ontwikkeling / exploitatie
- Programma 8: sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening

Het onderzoek is uitgevoerd in twee fasen.

- In de eerste fase zijn de 4 geselecteerde programma's onderzocht aan de hand van de beschikbare documentatie en is de begroting getoetst aan de regelgeving (BBV). Deze documentatie betreft de in de programmabegroting 2006 genoemde 'relevante beleidsnotities'.
- In de tweede fase zijn interviews gehouden met een vertegenwoordiging uit de gemeenteraad, het College en de ambtelijke organisatie. In deze interviews heeft een verdieping plaatsgevonden van de resultaten in de eerste fase.

Bij het onderzoek is gekeken naar zowel de inhoud van de begroting en de vier geselecteerde programma's als naar de totstandkoming van deze programma's. Verder heeft er een vergelijking plaatsgevonden tussen de begroting 2006 en de inmiddels verschenen begroting 2007 van de gemeente Westland om te verifiëren of de onderzoeksresultaten ook valide zijn voor de programmabegroting 2007.

Half november had Ernst & Young het concept-onderzoeksrapport gereed. Na behandeling in de RKC Westland is het conceptrapport op 21 november 2006 voor ambtelijk hoor en wederhoor naar de gemeentesecretaris gezonden. Op 11 december zijn de uitkomsten van het ambtelijk hoor en wederhoor met de gemeentesecretaris, dhr. G. Buck, doorgenomen. Bij dat gesprek waren twee leden van de RKC, waaronder de voorzitter, aanwezig. De conclusie van het ambtelijk hoor en wederhoor was dat behoudens een aantal ondergeschikte punten, men zich in de weergegeven feiten kon vinden. Op 21 december is het conceptrapport aangevuld met conclusies en aanbevelingen voor bestuurlijk hoor en wederhoor naar het college gezonden. Het college werd daarbij verzocht uiterlijk 31 januari 2007 te reageren. Op 13 februari 2007 is het rapport, met daarin de reactie van het college en het nawoord van de RKC Westland daarop, gepubliceerd. In de lokale pers is hieraan aandacht besteed. De volledige versie van het rapport, getiteld Sturen op resultaat?, is ook te vinden op de webpagina van de RKC Westland.

3.3 **Cursus**

Op vrijdag 24 november hebben de leden van de RKC Westland en de secretaris een cursus rekenkameronderzoek gevolgd. De cursus werd verzorgd door dr. L.T van den Dool van PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. Tijdens de cursus werd uitvoerig stilgestaan bij de verschillende stappen van een onderzoeksproces. Van het eerste idee voor een onderzoek tot presentatie en publicatie.

Daarnaast werd o.a. geoefend in het formuleren van een onderzoeksvoorstel, waarbij zowel de kwalitatieve als de kwantitatieve onderzoeksmethoden aan bod kwamen. Ook werd op de cursusdag een aanzet gemaakt met het opzetten van het onderzoeksplan 2007.

3.4 **Totstandkoming onderzoeksprogramma 2007**

In de vergadering van januari stelt de RKC een jaarplan op, waarin beschreven wordt welke onderwerpen er in het komende jaar in aanmerking komen voor onderzoek. Aangezien de RKC Westland in januari 2006 nog in de opstartfase verkeerde, is voor het jaar 2006 geen jaarplan (onderzoeksprogramma) opgesteld.

In de maand januari 2007 heeft de RKC Westland haar eerste onderzoeksprogramma uitgebracht. De onderwerpen daarvoor heeft zij in 2006 verzameld en wel op de volgende wijze, namelijk door:

- op 5 oktober een brief te zenden naar raad en college, met het verzoek suggesties kenbaar te maken en
- door eind oktober burgers daartoe op te roepen via een persbericht, een oproep op de gemeentepagina in het regionale huis-aan-huisblad "Het Hele Westland" en de website van de gemeente.

De oproep naar de burgers heeft 5 reacties opgeleverd. De raad en het college hebben laten weten geen suggesties te doen. De RKC Westland heeft haar groslijst van mogelijke onderzoeksonderwerpen gecompleteerd door eigen meningsvorming.

3.5 **Vergaderingen**

Na de benoeming van de leden in de raadsvergadering van 22 november 2005 is de RKC in 2005 nog éénmaal in vergadering bijeen geweest. In 2006 heeft de RKC twaalfmaal vergaderd. In de regel komt de RKC éénmaal per maand bij elkaar.

4. **Financieel overzicht**

Tot slot van dit verslag het financiële overzicht over de periode december 2005 t/m december 2006.

Omschrijving	Begroting 2006	Werkelijk 2006	Saldo 2006
Onderzoeken	€ 40.000,--	€ 21.000,--	€ 19.000,--
Cursussen		€ 3.447,76	€ 3.447,76 -/-
Presentiegelden externe leden (incl. vergadering 13-12-2005)	€ 5.000,--	€ 7.450,--	€ 2.450,-- -/-
Km-vergoeding		€ 55,44	€ 55,44 -/-
Totaal (overschot)	€ 45.000,--	€ 31.953,20	€ 13.046,80

Op 10 november 2004 (begrotingsraad 2005) heeft de raad een motie aangenomen om in de begroting 2005 voor de instelling van de lokale rekenkamer een bedrag op te nemen van € 37.500 en voorts in de meerjarenbegroting een bedrag van € 75.000. Het college heeft deze motie indertijd niet overgenomen, omdat de rekenkamer- (functie) in 2005 nog niet verplicht was en omdat er bij de raad nog geen duidelijk beeld bestond over de inrichting van de rekenkamer. In de (meerjaren)begroting 2006-2009 is voor de rekenkamercommissie wel een bedrag opgenomen. Bij de bezuinigingsronde is het begrotingsbedrag verlaagd en is in overleg met het presidium een taakstelling afgesproken.

In de begroting 2006-2009 resteerde alleen een bedrag ad € 5.000, dat bestemd was voor presentiegelden van de externe leden van de rekenkamercommissie. In het presidium werd afgesproken om indien noodzakelijk via een raadsvoorstel extra gelden aan te vragen. Naar aanleiding van een brief van de RKC Westland heeft de raad op 25 april 2006 voor 2006 een onderzoeksbudget van € 40.000 beschikbaar gesteld.

De conclusie is dat de RKC Westland in 2006 ruim binnen haar budget is gebleven. Met name de onderzoekskosten zijn aanzienlijk lager uitgevallen dan geraamd. Het onderzoek naar de programmabegroting is aanbesteed voor een offertebedrag ad € 26.600. Aangezien het onderzoek in 2006 nog niet geheel was afgerond, komen er in 2007 nog kosten van in totaal € 5.600.

5. **Nawoord**

De RKC Westland heeft met dit jaarverslag u een volledig beeld willen geven van haar activiteiten in 2006. Het geheel overziend heeft de commissie een goed gevoel over hetgeen bereikt is in het eerste jaar van haar functioneren. Na een korte periode van kennismaking en inwerken is gestart met het eerste onderzoek. De commissie is het college en de ambtelijke organisatie zeer erkentelijk over de wijze waarop zij hun medewerking hebben verleend bij het onderzoek. Uit een onlangs met de burgemeester en secretaris gehouden gesprek is gebleken dat de goede verstandhouding wederzijds is. De RKC Westland heeft de intentie dit in de toekomst zo te houden en hoopt dat de raad met de uitkomsten van de onderzoeken haar voordeel kan doen bij haar kaderstellende en controlerende taak. De ervaringen naar aanleiding van de presentatieavond van het eerste onderzoeksrapport op 5 maart 2007 waren in die zin zeer bevredigend.

Namens de Rekenkamercommissie Westland,
Karin Meijer, voorzitter.

Dit is een uitgave van de Rekenkamercommissie Westland.

Voor meer informatie over de inhoud van dit verslag of de Rekenkamercommissie Westland in het algemeen, kunt u contact op nemen met de secretaris van Rekenkamercommissie Westland, de heer D. van Vliet.

Griffie gemeente Westland,
Postbus 150, 2670 AD Naaldwijk.

T: 0174 – 673 038

F: 0174 – 673 031

E: dvvliet@gemeentewestland.nl

I : www.gemeentewestland.nl